

ULOGA RAVNATELJA ŠKOLA U PROVOĐENJU GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA

OPATIJA, 21. VELJAČE 2017.

SNJEŽANA ROMIĆ, ravnateljica OŠ Lijepa naša, Tuhelj

UČENJE O LJUDSKIM PRAVIMA KROZ LJUDSKA PRAVA ZA LJUDSKA PRAVA

TED HUDDLESTON

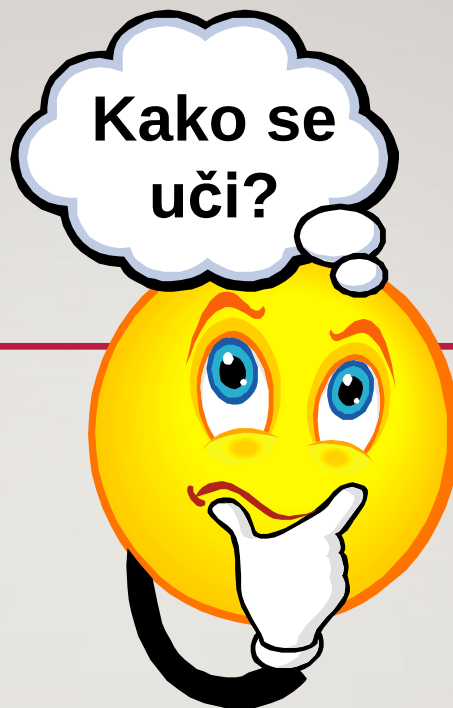

Što je
GOO?

- o ljudskim pravima...
- o demokraciji...
- o vladavini prava...
- o rješavanju sukoba...
- o toleranciji
- o jednakosti...?

CILJEVI:

- pomoći ljudima da budu aktivni sudionici u demokratskom životu i ostvaruju svoja prava i odgovornosti u društvu
- promicanje temeljnih vrijednosti ljudskih prava, demokracije i vladavine prava kroz obrazovanje

- učenje „o”...
- „u vezi sa”...
- učenje „kroz”...

ČETIRI „STUPA“

✓ redovan nastavni
rad

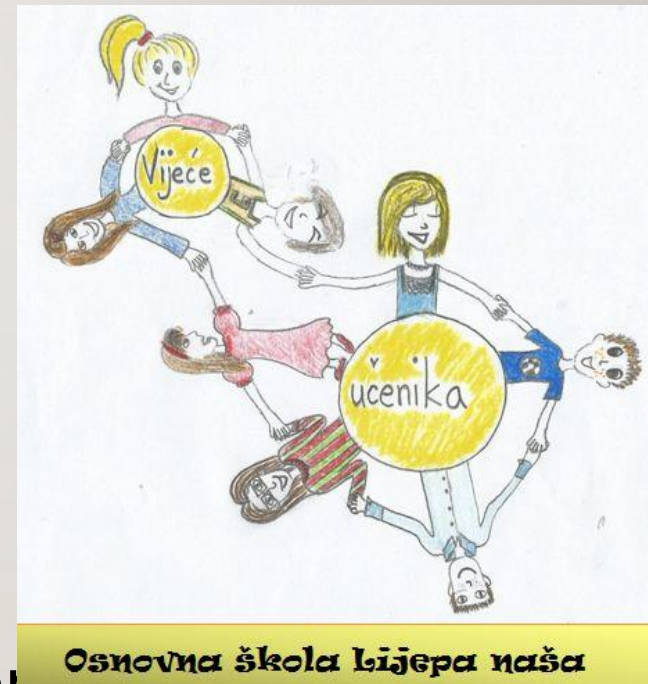
✓ izvananastavne
aktivnosti

✓ komunikacija

✓ vlast – zajednica.

DEMOKRATSKO UPRAVLJANJE ŠKOLOM – PROIZLAZI IZ PRIMJENE GOO

- Demokratsko upravljanje razredom
- Vijeće učenika
 - aktivan sudionik rada škole
- Spremnost zbornice za promjene u planiranju i aktivnostima
- Motivacija svih djelatnika za promjene

ULOGA RAVNATELJA – pokretač, motivator,
koordinator.

POLAZIŠTE ZA PROMJENU

- Program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole
- Moduli GOO-a
- Metode prikladne za GOO
- Dokumentacija – trag što i kako se radi u školi.

GOO U ŠKOLI - OBVEZAN

1.- 8. razred OŠ: **međupredmetno**

izvannastavno: projekti škole i društvene zajednice u sklopu školskog kurikuluma, moduli kao INA

35 sati godišnje, obvezno + 35 sati predmet ili moduli

Eksperimentalna provedba izbornog predmeta u 8. r.

– 35 sati

SVE PLANIRANO SASTAVNI DIO GPP I KURIKULUMA

MODULI OSTVARIVANJA GOO

- Projekt građanin - razvoj poduzetnosti
- Modul Osnove demokracije – vlast, pravda, odgovornost, privatnost (OŠ, SŠ)
- Modul zakon u razredu – prema kulturi vladavine prava (SŠ)

- i vladavina prava
- Humane vrednote - Modul komunikacijskih vještina, upravljanja sukobima, emocijama, učenjem OŠ, SŠ
- Modul odgoja i obrazovanja za zaštitu potrošača (OŠ, SŠ)
- Modul za razvoj ravnopravnosti spolova (OŠ SŠ)
- Modul učitelji i učenici miritelji i razvoj socijalnih vještina
- Modul volontiranja i razvoja socijalne solidarnosti (OŠ,SŠ)
- Modul prevencija trgovanja ljudima (OŠ)
- Modul razvoja karaktera, identiteta, interkulturalnosti (SŠ).

METODE - PRIDONOSE ISKUSTVENOM UČENJU

- metoda intelektualnog rada (alati uma koji nam pomažu da prepoznamo i riješimo problem i da u tome budemo uspješni)
- metoda grupnog rad
- metoda suradničkog učenje
- metoda kritičkog razmišljanja
- metoda istraživačkog učenja
- radioničko učenje
- metoda radionice budućnosti
- metoda socijalnih projekata (u suradnji s roditeljima, građanima, stručnjacima i predstavnicima vlasti)
- simuliranih suđenja (u suradnji s pravosudnim sustavom)
- volonterskog rada (učilišta volontera, Crveni križ, Caritas)
- metoda mirotvornog rada (osposobljavanje učitelja i učenika miritelja).

DOKUMENTACIJA:

1. IZVEDBENI GODIŠNJI PLANOVI

- Zajedničko planiranje na sjednicama RV
- Suraduju svi predmetni učitelji - razrednik je moderator
 - suradnja na RV
 - dogovori elektroničkim putem
- Dogovoriti međupredmetne teme za razred (2 – 3 teme)
- Školski koordinator objedinjuje sve planove
- Obuhvatiti sve dimenzije tijekom školske godine

Međupredmetne teme provedbe građanskog odgoja i obrazovanja

RAZREDNA NASTAVA

1. Razred

Dijete, obitelj i dom
Učenik, razred i škola

2. Razred

Naša prava i obveze
Obitelj, rodbina i škola
Okoliš i ja

3. Razred

Sloboda izražavanja
Gospodarstvo zavičaja

4. Razred

Razred, škola, lokalna zajednica,
država – demokratska zajednica
Osobni identitet, kulturni identiteti i
međukulturni dijalog

PREDMETNA NASTAVA

5. Razred

Interkulturalna otvorenost i komunikacija
Čovjek u okolišu
Pozitivno djelujem u svojoj zajednici

6. Razred

Prava i odgovornosti
Mir i sloboda
Ekologija i gospodarstvo (održivi razvoj)

7. Razred

Kulturni identiteti
Živim odgovorno (prava, obveze, socijalne
vještine)
Otkrića i energija

8. Razred

Suradnja i timski rad
Tolerancija
Mali poduzetnik

IZVEDBENI PLAN I PROGRAM GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA
ŠK. GOD.: 2015./2016. RAZRED: RAZREDNIK/CA:
SURADNICI:

Naziv		
Svrha		
Ishodi		
Strukturne dimenzije		
Kratki opis međupredmetnih i interdisciplinarnih aktivnosti		
Ciljna grupa (razred)		
Način provedbe	Model	
	Metode	
Resursi – izvori znanja		
Vremenik		
Način vrednovanja i korištenja		
Rezultata vrednovanja		
Troškovnik		
Nositelj odgovornosti		

Naziv	MALI PODUZETNIK, 8.r.
Svrha	Razvoj pojedinca kao aktivnog i odgovornog građanina prema sebi i drugima
Ishodi	Učenik:
Strukturne dimenzije: - Ljudsko-pravna - Politička - Društvena - Gospodarska - Ekološka.	- objašnjava značenja prava na primjereni životni standard i prava na socijalnu sigurnost te opisuje načine na koje se oni štite; navodi neke primjere kršenja tih prava - objašnjava (potkrepljuje primjerima) važnost kompetentnosti ljudskih resursa, izbora zanimanja, cijeloživotnog učenja (konkurentnost na tržištu radne snage) - prepoznaje vlastite sposobnosti, interese, motivaciju i postignuća; odgovorno planira životne ciljeve, uključujući daljnje obrazovanje; donosi racionalne odluke - objašnjava što je i zašto je važno društveno odgovorno gospodarstvo (korupcija i utaja poreza štete građanima) - prati i opisuje primjere pozitivnih i negativnih utjecaja domaćeg i stranog gospodarstva na okoliš - opisuje (primjeri iz vlastitog iskustva) odgovornu potrošnju u odnosu na zdravlje, obiteljsku i društvenu stabilnost i zaštitu okoliša te se opire pomodnim nagovorima vršnjaka i reklamnim porukama - navodi zakonske odredbe o pravima potrošača u HR i načine na koji se ta prava štite; objašnjava odgovornosti potrošača i navodi načine na koje potrošači mogu utjecati na kvalitetu i dostupnost roba i usluga - koristi komunikacijske vještine, argumentira svoje mišljenje, poštuje tuđe.
Kratki opis međupredmetnih i interdisciplinarnih aktivnosti	NJEMAČKI JEZIK (2 sata): 1. sat: Obrazovanje za budućnost 2. sat: Zaštita okoliša, briga o zdravlju, zdrava prehrana HRVATSKI JEZIK (2 sata) Izricanje istovremenosti i prijevremenosti u zavisnoj rečenici (Kako odabrati zanimanje?) Rasprava (Prodaje li reklama proizvod?) VJERONAUK (2 sata): 1. sat: Izbor životnog poziva: jasno iznijeti osobne sklonosti, interese i sposobnosti kao kriterije pri izboru životnog poziva 2. sat: Rad i slobodno vrijeme: objasniti značaj i vrijednost rada za ljudski život; GEOGRAFIJA: turizam i poljoprivreda (2 sata) Primorska Hrvatska (2. mjesec) Nizinska Hrvatska (4. mjesec) MATEMATIKA (1.sat): Obujam i oplošje uglatih tijela (Obujam i oplošje kuće – izračunati kubaturu kuće, te kvadraturu fasade; napraviti troškovnik fasade) SRZ (2 sata) – 1. sat: Zaštita potrošača (razrednica) 2. sat: Faktori koji utječu na izbor zanimanja (šk. pedagoginja)

PREGLED MEĐUPREDMETNIH KORELACIJA GRAĐANSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA PO PREDMETIMA I MJESECIMA

RAZRED: 8.

Mjesec	rujan				listopad				studeni				prosinac			siječanj				veljača				ožujak				travanj				svibanj				lipanj	
Predmet																																					
tjedan	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2
Hrvatski					X								X																				X				
Matematika																							X														
Geografija													X				X										X										
Povijest				X							X																						X				
Engleski					X											X								X													
Biologija																X																					
Kemija																																					
Fizika			X																																		
Njemački													X							X																X	
Informatika																																					
Vjeronauk								X																										X			
Likovni																																					
Tehnički																																					
Glazbeni																																					
TZK					X															X																	
SRZ	X		X			X							X															X									

DOKUMENTACIJA

2. Dokumentiranje provedbe GOO:

- **Dnevnik rada:** nastavna jedinica prema planu i programu predmeta (npr. Povijesti, Hrvatskog jezika, stranog jezika itd.) uz napomenu GOO
- U rubrici bilježaka navesti temu GOO-a koja je obrađena na integrirani način u predmetnoj temi.
- Česte korelacije, neovisno o zadanoj temi.
- **IMENIK** - zapažanja o napredovanju učenika **uočljiva**, **učeniku i roditelju razumljiva** uz savladavanje građanskih kompetencija.

DOKUMENTACIJA

3. RAZREDNA MAPA GOO-A

- *Izvedbeni program međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja GOO za razred*
- Kopija pripreme za izvođenje nastave svojeg predmeta u kojoj su jasno označene (podvučene) teme i ishodi GOO-a (može biti u bilo kojem obliku)
- **najuspješniji uradci učenika**
- materijali vezani za **izvanučioničke aktivnosti, projekte** i slično (ne uvijek, samo kad to učitelj smatra za potrebnim, uspješnim...
- **Fizička – vidljiva mapa (registrator)**
s uložnim dokumentima – odijeljeno za svakog učenika
- **Elektronička** – mapa na zajedničkom računalu u zbornici.

UČENIČKI DNEVNIK IZ GOO-A (MAPA OSOBNOSTI RAZVOJA);

služi samoevaluaciji učenikovih postignuća;

- učenik upisuje u kojim je projektima i aktivnostima sudjelovao, što je tijekom godine izradio u vezi GOO-a, zapažanja, bilješke, osvrta na naučeno, nove ideje i rješenja do kojih je došao, koje su mu vrijednosti važne i s kojim se teškoćama susretao, što želi bolje naučiti
- prilaže potvrde, priznanja, zahvalnice, učeničke radove, fotografije, osvrte
- košuljica, fascikl, bilježnica i sl.

ŽUPANIJSKA STRUČNA VIJEĆA GOO

- AZOO 2. siječnja 2007. – imenovanje voditelja ŽSV GOO
- Voditelji formiraju vijeća u županijama
- Stvaraju vlastite modele organizacije
- uvođenje novih, suvremenih nastavnih pristupa u radu
- niz edukacija za učitelje neovisno o predmetu koji predaju s ciljem p
aktivno građanstv učenja za

NAČINI ORGANIZACIJE

- Na razini škola
- Povezivanje nekoliko škola
- Povezivanje škola po područjima u županijama
- Samo osnovne škole
- Samo srednje škole
- Osnovne i srednje škole.

GOO UKLJUČUJE SVE I SVAKOGA!

Učenike, učitelje, vodstvo škole,
administraciju, roditelje, poslovne ljude,
lokalnu zajednicu (vlast), sveučilišta,
nevladine organizacije...

„U središtu je poruka”

U GOO nije važno samo što se uči, već
kako se uči.

DEMOKRATIZACIJA ŠKOLE

- poučavanje djece o njihovim pravima i primjeni prava
- poticanje na kritičko razmišljanje i iznošenje mišljenja i stavova
- poticanje na preuzimanje inicijativa vezanih za kvalitetniji život i rad u školi
- prihvaćanje različitosti i uvažavanje drugih i drugačijih, tolerancija i solidarnost s drugima
- mirno rješavanje sukoba i kultura dijaloga
- humanitarne aktivnosti...

DEMOKRATIZACIJA ŠKOLE

Ogleda se u tome koliko učenici participiraju u životu škole i utječu na vlastiti rad i život u njoj!

NEKOLIKO PITANJA...

1. Smiju li djeca u vašoj školi, bez straha od posljedica, javno reći što misle? _____
2. Pitate li djecu što misle o npr. organizaciji rada u školi?
Pitate li ih za ideju kako bolje organizirati satnicu, dežurstvo ili sl.?
3. Znaju li učenici vaše škole da imaju prava?
4. Poznaju li svoja prava i dokumente u kojima su zapisana?
5. Smiju li se učenici žaliti na neki postupak učitelja, osoblja i drugih odraslih, na koji način i kome?
6. Smiju li se sami organizirati i pokrenuti neku akciju bez vodstva učitelja?
7. Jeste li vašem učeniku/cima ikada pretresli torbe ili osobne stvari?
8. Poznajete li vi prava djeteta?

POZITIVNI TRAGOVI GOO U ŠKOLI

- UČITELJI IMAJU SLOBODU U KREIRANJU NASTAVE
 - UČENICI SLOBODNO IZNOSE SVOJA MIŠLJENJA KOJA SE UVAŽAVAJU
 - NIZ MALIH I VELIKIH PROJEKATA
 - RAZVOJ PODUZETNOSTI
 - UZAJAMNO RAZUMIJEVANJE I SURADNJA
 - SURADNJA S UDRUGAMA I SVIMA ZAINTERESIRANIMA U LOKALNOJ ZAJEDNICI.
-
- NIJE BITNO KOLIKO JE ŠKOLA VELIKA I KOLIKO IMA UČENIKA VEĆ U KOJOJ MJERI ZAJEDNO RADI NA POSTAVLJENIM CILJEVIMA.

ZA KRAJ

- Podijelimo uloge i zadatke u školi – mali timovi za izradu razrednih kurikuluma GOO
- Educirajmo učitelje – uputimo ih na ŽSV GOO, literaturu
 - povezivati sadržaje, olakšati dokumentiranje
 - dogovarati najjednostavnije pristupe
- Učenici su važni za demokratsku školu
 - pitajmo ih za mišljenje i uvažavajmo
- Bitna je povezanost s lokalnom zajednicom
- Moramo biti vidljivi i otvoreni.

*Tko **želi** nešto naučiti ili učiniti, **naći**
će način;
tko **ne želi**, **naći** će **izgovor**.*

Pablo Picasso

***PUNO USPJEHA U PRIPREMANJU UČENIKA
ZA AKTIVNO GRAĐANSTVO!***

HVALA NA POZORNOSTI!